

Isolationer af Hvedesortrust og heri bestemt 32 Racer, medens der paa Prærien blev foretaget 1843 Isolationer og bestemt 34 Racer, hvad der viser, at Antallet af Racer er meget større i Berberisområdet end i Ikke-Berberisområdet. I det første Tilfælde fandtes 1 Race for hver 13 Isolationer og i det sidste 1 for hver 54. Hvis Isolationerne fra Østcanada og British Columbia havde stammet fra *Æcidiesporer* i Stedet for *Uredosporer*, er det sandsynligt, at Antallet af Smitteracer vilde have været meget større.

Forf. har i Samarbejde med andre Forskere udført omfattende Krydsninger med Sortrust og Undersøgelser af Afkommets Levedygtighed og Smitteevne. Dette Arbejde søger man at anvende i Forbindelse med Forædling af Hvedesorter, der er modstandsdygtige imod Sortrust. Siden 1925 er et saadant Forædlingsarbejde udført i stort Omfang hvert Aar, og de foreløbige Resultater synes ret lovende. I 1937 gav to modstandsdygtige Hvedesorter ved Dyrkning i Manitoba fra 17 til 23 hkg pr. ha, medens to af de almindeligst dyrkede Sorter paa samme Sted gav 6 hkg pr. ha med mange skrumpne Kærner, der satte Hveden i 2. Klasse. Man nærer derfor store Forhaabninger til ny, modstandsdygtige Sorter.

Bekæmpelse af Rust omfatter hovedsagelig 1) Udryddelse af Berberis, 2) Anvendelse af Pudder og 3) Dyrkning af modstandsdygtige Sorter. I Prærieprovinserne har Berberis aldrig faaet Fodfæste, og Buske, der blev plantede i Byernes Haver og Parker, er efterhaanden ryddede. I Østcanada og British Columbia findes Berberis, men der har aldrig været udført Undersøgelser over, hvor talrig Busken er, hvorfor man ikke ved, hvor stor Betydning den har for at vedligeholde Sortrust fra Aar til Aar; der er dog næppe Tvivl om, at Berberis bør ryddes i disse Provinser.

Pudring med et meget indelt Svovlpudder er i Stand til at beskytte Hvede og Havre mod Sortrust, saafremt der pudres mange Gange med faa Dages Mellemrum, og første Gang før Planten er inficeret. Men desværre er det Areal, der skulde pudres, af en kolossal Udstrækning, og Arbejdet vilde blive meget kostbart; derfor kan Pudring kun anbefales til Forsøg og til særligt værdifulde Afgrøder.

Hans R. Hansen.

Sortsbestemmelse af Kartoffler.

E. Hellbo og H. Esbo, Systematisk behandling av våra potatissorter. Statens Centrala Frökontrollanstalt Skrift Nr. 1, Stockholm 1938, 110 Sider, 16 Fig. og 3 Farvetavler.

Bogens Grundlag er Arbejdet med Sortsbestemmelse af Kartoffler, der blev begyndt ved den svenske Statsfrøkontrol i 1932. Siden da er der indtil 1937 undersøgt 160 Kartoffelsorter, baade inden- og udenlandske Sorter, der dyrkes i Sverige. Sorterne er indsendt til Statsfrøkontrollen og af denne dyrkede til Sortsbestemmelse i Sammenligning med kendte Sorter.

Paa Bogens første 45 Sider gives en almindelig botanisk Beskrivelse af Kartoffelplanten. Denne er udførligt behandlet under »Olika sortkännetecken och deras växlings«, der er delt i følgende Afsnit: Växtsätt och Planthöjd, Stjälk, Blad, Blomställning, Blomma, Stoloner, Knöl, Tidighetsgrad och Motståndskraft mot växtsjukdomar. Fremstillingen støttes af forskellige Billeder, dels i Teksten og dels paa 3 farvelagte Tavler, der viser: Blomsternes Farve, Støvveje og Støvdragere og Knoldenes Farve.

Hovedafsnittet er den specielle Del paa S. 47—110, hvor der bringes en Sortsbeskrivelse af 85 Sorter, der er ordnede efter: Blomsterfarve, Knoldens Farve og Kødets Farve. Under den enkelte Sort er anført dens Afstamning og Synonymer, saavidt disse Forhold er kendte. Derefter følger de egentlige Kendetegn i Henseende til: Tidighed, Växtsätt, Stjälk, Blad, Blomställning, Blomning, Blomma, Fruksättning, Knöl och Ljusgrodd. Iblandt de 85 beskrevne Sorter findes ca. 30, der er eller har været dyrkede i Danmark, f. Eks. Alpha, Birgitta, Deodara, Di Vernon, Eigenheimer, Erdgold, Erstling, Imperator, Juli, Kerrs Pink, King Edward, Majestic, Preussen, Up to date og flere andre.

Sorternes Forhold overfor Sygdomme er navnlig behandlet i Henseende til Immunitet overfor Kartoffelbrøk (*Synchytrium endobioticum*) paa Grundlag af inden- og udenlandske Undersøgelser, og ved immune Sorter er dette anført i Sortsbeskrivelsen straks og umiddelbart under Sortsnavnet i Parentes: (Kräftimmun). Af Bogens 85 Sorter er over Halvdelen, nemlig 46, immune, hvad der viser, hvilken Betydning man i Sverige tillægger Dyrkning af Sorter, der er brokfaste, d. v. s. immune overfor Kartoffelbrøk. Sorternes Modtagelighed for andre Sygdomme saasom Kartoffelskimmel og Virussygdomme nævnes kun eksempelvis, saaledes ved Sorterne Preussen og Erdgold, der er meget modtagelig for Mosaiksyge, hvorved Bladene ofte faar en lysere Farve, end der er normal for de paagældende Sorter.

Denne Bog er den første egentlige og omfattende Beskrivelse af Kartoffelsorter paa nordisk Sprog. I Udlandet har man, navnlig i Tyskland og England, allerede i flere Aar arbejdet ivrigt med dette Emne, ikke mindst i Henseende til Sorternes Synonymer og deres Forhold overfor Kartoffelbrøk, hvorved man har kunnet udskyde et stort Antal Sorter. En Del af disse Undersøgelser er anført i den Litteraturfortegnelse, hvormed Bogen slutter, tillige med andet Arbejde vedrørende Kartoffelsorter udført ved den svenske Statsfrøkontrol.

Hans R. Hansen.

Jordbærproblemet i England.

R. Wellington: The Strawberry Problem (J. Ministry of Agriculture, 45, S. 1008—1018, Januar 1939).

En ret almindelig Jordbærhøst i England er 5 tons pr. ha — stundom naas der $7\frac{1}{2}$ —10 tons pr. ha; men i de senere Aar — efter